क्रीडा [क्रीड्-भावे अ] 1 Sport, pastime, play, pleasure; तोयक्रीडानिरतयुवतिस्नानतिक्तैर्मरुद्भिः Me. 35, 63; क्रीडामुदो यातनाः Gīt. 9. 9. -2 Jest, joke. -3 (in music) A kind of measure. -4 A play-ground; Mb. 3. -**Comp.**-**आकूतम्** a sportive purpose. -**उद्देशः** play-ground. -**काननम्**, -**वनम्** a pleasure grove, park; क्रीडाकाननकेलिकौतुकजुषामायुः परिक्षीयते Bh. 3. 103. -**कोपः** false or feigned anger; कथमपि सखि क्रीडाकोपाद्व्रजेति मयोदिते Amaru. 12. -**कौतुकम्** 1 wanton curiosity; Ks. 18. 153. -2 sport, play. -3 sexual intercourse. -**गृहम्**, -**मन्दिरम्** a pleasure-house. -**नारी** a prostitute, harlot. -**परिच्छदः** a play-thing, toy ते तु तद्गौरवात्सर्वे त्यक्तक्रीडापरिच्छदाः Bhāg. 7. 5. 56. -**मयूरः** a peacock kept for pleasure; क्रीडामयूरा वनबर्हिणत्वम् (प्राप्ताः) R. 16. 14. -**मृगः** a toy-deer; विक्रीडितो यथैवाहं क्रीडामृग इवाधमः Bhāg. 6. 2. 37. -**रत्नम्** 'the gem of sports', copulation. -**वेश्मन्** *n.* a pleasure-house; क्रीडावेश्मनि चैष पञ्जरशुकः क्लान्तो जलं याचते V. 2. 23. -**शैलः**,-**पर्वतः** an artificial hill serving as a pleasure abode, a pleasure mountain; क्रीडाशैलः कनककदलीवेष्टनप्रेक्षणीयः Me. 79.

क्रीडि *a.* Ved. Playing, sporting (epithet of the wind); ते क्रीड (ळ) यो धुनयो भ्राजदृष्टयः Rv. 1. 87. 3.

क्रीडितम् Sport, play; Rām. 5; Mb. 3.

क्रीडु *a.* Ved. Playing, moving up (as the Soma); क्रीडु (ळु) र्मखो न मंहयुः Rv. 9. 20. 7.

क्रुञ्च् 1 P. (क्रुञ्चति, क्रुञ्चित) 1 To curve or make crooked. -2 To become or be crooked. -3 To be or become small, shrink. -4 To make small, lessen. -5 To approach, arrive at, go up to.

क्रुञ्च् *m.* 1 A curlew, heron; अद्भ्यः क्षीरं व्यपिबत्क्रुङ्ङाङ्गिरसो धिया Vāj. 19. 73. -2 A swan. मृङ्गाली-कोकिल-क्रुङ्भिर्वाशनैः पश्य लक्ष्मण Bk. 6. 73.

क्रुञ्चः (*f.* **क्रुञ्चा**) 1 A curlew, heron; Vāj. 24. 22, 31. -2 A kind of lute. -3 N. of the mountain क्रौञ्च.

क्रुड् 6 P. (क्रुडति, क्रुडित) 1 To sink, dive. -2 To be or become thick.

क्रुथ् 9 P. (क्रुथ्नाति) To kill, slay.

क्रोथः Murder, killing.

क्रुध् 4 P. (क्रुध्यति, क्रुद्ध) To be angry (with the dat. of the person who is the object of anger); हरये क्रुध्यति; but sometimes with words like उपरि, प्रति &c. also; ते ह ब्राह्मणाश्चुक्रुधुः Bṛi. Up. 3. 1. 2; ममोपरि स क्रुद्धः, न मां प्रति क्रुद्धो गुरुः &c.

क्रुध् *f.* Anger; क्रुधा संधिं भीमो विघटयति यूयं घटयत Ve. 1. 10; Ks. 76. 18.

क्रुद्ध *p. p.* 1 Angry, provoked. -2 Fierce; cruel. -**द्धम्** Anger. -**Comp.** -**वर्गः** a group of provoked persons; Kau. A. 1. 14.

क्रुध्मिन् *a.* Ved. Angry, wrathful, irritable; शुभ्रो वः शुष्मः क्रुध्मी मनांसि Rv. 7. 56. 8.

क्रोधः [क्रुध्-भावे घञ्] 1 Anger, wrath; कामात्क्रोधोऽभिजायते Bg. 2. 62; so क्रोधान्धः, क्रोधानलः &c. -2 (In Rhet.) Anger considered as the feeling which gives rise to the *raudra* sentiment. -3 N. of the mystic syllable हुम् or हुम्. -4 (also क्रोधन) N. of the 59th year of the संवत्सर cycle. -**धा** N. of a daughter of Dakṣa. -**Comp.** -**इद्ध** *a.* inflamed with anger, darting out fire; क्रोधेद्धैर्दृष्टिपातैर्मुहुरुपशमिता वह्नयोऽमी त्रयोऽपि Ratn. 1. 3. -**उज्झित** *a.* free from anger, composed, cool. -**कृत्** *a.* angry. (-*m.*) the Supreme Being. -**ज** *a.* proceeding from wrath (as the eight vices; पैशुन्यं साहसं द्रोह ईर्ष्यासूयार्थदूषणम्। वाग्दण्डजं च पारुष्यं क्रोधजोऽपि गणोष्टकः॥ Ms. 7. 48). -**मूर्छित** *a.* overcome or infatuated with anger; ततो ज्ञातिवधं श्रुत्वा रावणः क्रोधमूर्च्छितः Rām. 1. 1. 49. -**तः** a kind of perfume. -**वश** *a.* passionate, violent. -**हन्** *m.* an epithet of Viṣṇu.

क्रोधन *a.* [क्रुध-युच्] Wrathful, passionate, angry, irascible; यद्रामेण कृतं तदेव कुरुते द्रौणायनिः क्रोधनः Ve. 3. 31. -**नः** N. of a son of Kauśika. -**ना** A passionate woman, vixen. -**नम्** Being angry, anger.

क्रोधनीय *a.* Provocative; न क्रुद्धपत्याभिशप्तोऽपि क्रोधनीयानि वर्जयन् Rām. 2. 20. 4. -**यम्** Injury.

क्रोधालु *a.* [क्रुध्-आलुच्] Wrathful, irascible, angry, passionate.

क्रोधिन् *a.* [क्रुध्-णिनि] Passionate, angry. -*m.* 1 A buffalo. -2 A dog. -3 The 38th year of the संवत्सर cycle.

क्रुन्थ् 9. P. (क्रुथ्नाति) 1 To embrace. -2 To be distressed, suffer pain.

क्रुमुः *f.* N. of a river (tributary of the Indus); मा वो रसानितभा कुभा क्रुमुर्मा वः सिन्धुर्निरीरमत् Rv. 5. 53. 9.

क्रुमुकः Ved. A piece of wood to catch the sacrificial fire; स क्रुमुकं प्राविशत् क्रुमुकमव दधाति Yv. 5. 1. 9. 5.

क्रुश् 1 P. (क्रोशति, क्रुष्ट) 1 To cry, weep, lament, mourn (for); क्रोशन्त्यस्तं कपिस्त्रियः Bk. 6. 124. -2 To cry out, yell, scream, bawl, call out; अतीव चुक्रोश जीवनाशं ननाश च Bk. 14. 31.

क्रुश्वन् *m.* A jackal.

क्रुष्ट *p. p.* 1 Cried out. -2 Called out to. -3 Called at, abused. -**ष्टम्** 1 Crying, a cry, yell. -2 Weeping. -3 A noise, sound.

क्रोशः [क्रुश्-घञ्] 1 A cry, yell, shout, scream, noise. -2 A measure of distance equal to $\frac{1}{4}$th of a Yojana, a *Kośa* क्रोशार्धं प्रकृतिपुरःसरेण गत्वा R. 13. 79; समुद्रात्पुरी क्रोशौ (nom.) or क्रोशयोः (loc.) -3 A measure of time equal